

Hans Erik Jørgensen
Strandbyvej 71
5683 Hårby

**Miljøgodkendelse af økologisk slagtesvi-
nebrug på ejendommen matr. nr. 18d
m.fl. Strandby By, Hårby beliggende
Strandbyvej 71, 5683 Hårby. CVR nr.
25617150**

4. februar 2008

Miljø og Natur
Indre Ringvej 2
5560 Aarup
Sag nr. 07/11819
Kontaktperson: jojoh
E-mail: jojoh@assens.dk
Dir. tlf.: 64746854

www.assens.dk

Indholdsfortegnelse

1	<u>INDLEDNING</u>	4
2	<u>AFGØRELSE: § 11 MILJØGODKENDELSE</u>	5
3	<u>VILKÅR FOR GODKENDELSE</u>	6
3.1	INDRETNING OG DRIFT	6
3.3	STALDINVENTAR- OG DRIFT	6
3.4	AMMONIAKREDUCERENDE TEKNOLOGI/TILTAG	7
3.5	LUGT	7
3.6	GØDNING SOPBEVARING	7
3.7	TRANSPORT	7
3.8	SPILDEVAND OG OVERFLADEVAND	7
3.9	UHELD OG RISICI	8
3.10	STØJ	9
3.11	SKADEDYR	9
3.12	STØV	9
3.13	LYS	9
3.14	OPLAG OG HÅNTERING AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	10
3.15	MARKDRIFT GENERELT	10
3.16	MARKDRIFT KVÆLSTOF	10
3.17	MARKDRIFT FOSFOR	10
3.18	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK	11
3.19	AFFALD	11
3.20	VARETAGELSE AF HENSYN TIL LANDSKAB	11
3.21	INFORMATION OM ÆNDRINGER/OPHØR PÅ VIRKSOMHEDEN	11
3.22	EGENKONTROL	12
3.23	RETSBESKYTTELSE	12
3.24	OFFENTLIGGØRELSE	12
3.25	KLAGEVEJLEDNING	12
3.26	KOPI AF AFGØRELSEN TILSENDT:	13

**4 MILJØVURDERING AF ANSØGNING OM
MILJØGODKENDELSE 15**

4.1 FORMÅL	15
4.2 GRUNDFORHOLD	16
4.2.1 ANSØGER OG EJERFORHOLD.....	16
4.3 PRODUKTIONSANLÆG	18
4.3.1 DRIFT	18
4.3.3 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	19
4.3.4 AMMONIAKTAB FRA STALD OG LAGER	19
4.3.5 STALDLUGT.....	22
4.3.6 TRANSPORT	22
4.3.7 LYS	22
4.3.8 STØJ.....	23
4.3.9 STØV	23
4.3.10 FLUER.....	23
4.3.11 SKADEDYR.....	23
4.4 UDSPREDNINGSAREALER	23
4.4.1 NITRAT OVERFLADEVAND.....	24
4.4.2 NITRAT GRUNDEVAND	26
4.4.3 FOSFOR.....	27
4.5 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	28
4.6 AFFALD OG KEMIKALIER	28
4.7 VARETAGELSE AF HENSYN TIL LANDSKAB	28
5 SAMMENFATNING	29
6 OFFENTLIGHED/PARTSHØRING MED BEMÆRKNINGER	29

1 Indledning

Emne	Data
Ansøger	Hans Erik Jørgensen, Strandbyvej 71, 5683 Hårby
Bedriftens navn og adresse	Risbjerg Landbrug, Strandbyvej 71, 5683 Hårby
Matrikelnummer	18d m.fl. Strandby By, Hårby
Virksomhedens art	Landbrugsbedrift med økologisk svineproduktion
Godkendelsesbetegnelse	§ 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ejer	Hans Erik Jørgensen, Strandbyvej 71, 5683 Hårby
CHR-nummer	109840
CVR/P	25617150/1000858165
Kontaktperson	Hans Erik Jørgensen, mobil nr. 40731133
Rådgiver/konsulent	Henrik Jørgensen, Patriotisk Selskab, 63155424
Godkendelsesmyndighed	Assens Kommune

Assens Kommune har den 3. juli 2007 elektronisk modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af en økologisk slagtesvineproduktion på ovennævnte ejendom. Der er søgt om godkendelse til ændring af dyreholdet fra en årsproduktion på 6000 slagtesvin (30 – 110 kg) svarende til 195,4 DE til en årsproduktion på 6000 økologiske slagtesvin svarende til 195,4 DE.

Samtidig er der søgt om etablering af ny slagtesvinestald med samme størrelse (ca. 1850 m²) som eksisterende stald placeret parallelt med denne. Stalden er en betingelse for overholdelse af dyrevelfærdskravene til økologiske slagtesvin.

Ændringen er omfattet af § 11 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesloven).

Produktionen vil foregå i eksisterende og nyt staldanlæg, hvorfra husdyrgødningen ledes til opbevaring i eksisterende gyllebeholder, der har en opbevaringskapacitet på 3800 m³.

Det er oplysningerne og beskrivelsen i ansøgningen, der sammen med besigtigelsen på stedet, herunder møde med ansøger og konsulent, samt vurderingen i den efterfølgende redegørelse, der danner forudsætningerne for meddelelse af denne miljøgodkendelse.

Godkendelsen indeholder en række konkrete individuelle vilkår for virksomhedens indretning og drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre:

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderlige miljøkrav fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen.

2 Afgørelse: § 11 miljøgodkendelse

Assens Kommune godkender hermed en årlig produktion på 6000 økologiske slagtesvin, svarende til 195,43 DE på landbrugsejendommen matr.nr. 18d m.fl. Strandby By, Hårby beliggende Strandbyvej 71, 5683 Hårby. Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes. Godkendelsen omfatter hele virksomheden. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra dato.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 11 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og lovbeholdtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006 om miljøbeskyttelse.

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år fra tidspunktet for meddelelse af godkendelsen. Proceduren for revurdering igangsættes af Assens Kommune.

Forudsætningerne for godkendelsen findes i den fremsendte ansøgning. Det er ansøgnings-skema med skemanummer 3019 af 3. juli 2007 med senere ændringer med tilhørende bilag. Godkendelse meddeles med følgende vilkår:

3 Vilkår for godkendelse

3.1 Indretning og drift

- 3.1.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmateriale og den miljøtekniske beskrivelse med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 3.1.2 Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
- 3.1.3 Virksomheden skal drives efter gældende regler for drift af økologisk landbrug.
- 3.1.3 Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse
- 3.1.4 Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne herunder sikres, at stierne holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.
- 3.1.5 Drikkevandssystemet og overbrusningsanlæg skal vedligeholdes, således at unødigt spild undgås.

3.2 Årsproduktion

- 3.2.1 Det økologiske slagtesvinebrug tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 6000 slagtesvin (30-110 kg) svarende til 195,43 DE. Grisene fordeler sig i to staldanlæg med i alt 1650 stipladser.
Inden for dette produktionsniveau tillades mindre afvigelser i ind- og afgangsvægt, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.
- 3.2.2 Den godkendte husdyrproduktion skal fordeles jævnt over hele året modsat princippet om "Alt ind – alt ud" metoden.

3.3 Staldinventar- og drift

- 3.3.1 Der må ikke foretages overpumpning af gylle til gyllebeholder på lørdage, søndage eller helligdage.

3.4 Ammoniakreducerende teknologi/tiltag

- 3.4.1 Ny stald skal være med delvis spaltegulv jf. retningslinjer i byggeblad Gr. nr. 106.04-52.
- 3.4.3 Gyllebeholder skal være forsynet med fast overdækning.
- 3.4.2 Den samlede emission fra stald og lager må ikke overstige 2828 kg N/år. Beregningsmetoden skal svare til den, der er anvendt i ansøgningskemaet.
- 3.4.3 Flydende husdyrgødning skal nedfældes direkte ved udbringning på sort jord.

3.5 Lugt

- 3.5.1 Husdyrproduktionen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal.
- 3.5.2 Såfremt der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres tiltag til afhjælpende foranstaltninger. Dette kan for eksempel bestå i en reduktion af antal dyr på stald eller forbedret renseteknik.
- 3.5.3 Der må ikke foretages håndtering, herunder omrøring og ud-kørsel af husdyrgødning fra anlæggene lørdage eller søn- og helligdage.

3.6 Gødningsopbevaring

- 3.6.1 Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- 3.6.2 Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på husdyrbruget.

3.7 Transport

- 3.7.1 Transport til og fra husdyrbruget skal foregå på tilkørselsvej etableret umiddelbart øst for stald- og gødningsopbevaringsanlæg.
- 3.7.2 Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

3.8 Spildevand og overfladevand

- 3.8.1 Tagvand kan ledes direkte til vandløb eller sø. Ikke forurenede overfladevand fra øvrige befæstede arealer skal passere et vel-

dimensioneret sandfang inden udledning til dræn, vandløb eller sø.

- 3.8.2 Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og anvendes i henhold til reglerne for husdyrgødning.
- 3.8.3 Vask af maskiner og redskaber uden gødningsrester skal ske på fast vaskeplads. Vaskevandet kan, mod særskilt tilladelse, udledes til dræn. Dog skal vandet forinden udløbet gennemgå rensning i et veldimensioneret sandfang og en godkendt olie-/benzinudskiller.
- 3.8.4 Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt grisetransportvogn og sprøjte skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.

3.9 Uheld og risici

- 3.9.1 Ved driftsuheld, hvor der kan opstå risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf. 112 og efterfølgende straks at underrette tilsynsmyndigheden: Assens Kommune, Miljø og Natur tlf. 64 74 74 74.
- 3.9.2 Der skal forefindes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som oplyser, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
 - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
 - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
 - Planen skal indsendes til tilsynsmyndigheden senest den 1. august 2008.

3.10 Støj

3.10.1 Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		
	Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)		
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

3.10.2 Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, dog højst en gang årligt. Målingen eller beregningen skal udføres efter de gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen og af et akkrediteret laboratorium.

3.11 Skadedyr

- 3.11.1 Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse. Som minimum skal det være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 3.11.2 Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

3.12 Støv

- 3.12.1 Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.
- 3.12.2 Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning/aflæsning af foder undgås.

3.13 Lys

- 3.13.1 Mellem solnedgang og solopgang skal arbejds- og overvågningslys ved stald- og gødningsanlæg holdes på et minimum og må ikke give anledning til væsentlige lysgener for omboende.

3.13.2 Der etableres og vedligeholdes en afskærmende beplantning langs den nye stald.

3.14 Oplag og håndtering af olie, pesticider og øvrige kemikalier

3.14.1 Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder. Tanke skal stå overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

3.14.2 Påfyldning af vand i forbindelse med eventuel brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn, vandløb eller søer.

3.15 Markdrift generelt

3.15.1 Der skal til enhver tid overfor Assens Kommune kunne fremlægges sædskifte- og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

3.15.2 Udspredding af husdyrgødning skal følge anvisningerne i de obligatoriske mark- og gødningsplaner, som skal være tilpasset vilkårene i denne godkendelse.

3.16 Markdrift kvælstof

3.16.1 Der må maksimalt udbringes 20.440 kg N i husdyrgødning på ejendommens ejede og forpagtede arealer svarende til gødningsproduktionen fra 206,03 DE/planår (1/8-31/7) og således, at der på ejendommens arealer ikke udbringes mere husdyrgødning, end hvad der svarer til produktionen fra 1,39 DE/ha. Der må derudover ikke tilføres ejendommens arealer kvælstof fra anden organisk gødning som f.eks. spildevandsslam, affald m.m. og fra handelsgødning.

3.17 Markdrift fosfor

3.17.1 Der må maksimalt udbringes 4.110 kg P i husdyrgødning på ejendommens arealer svarende til 206,03 DE/planår (1/8-31/7) og således, at der på ejendommens arealer ikke udbringes mere husdyrgødning, end hvad der svarer til produktionen fra 1,39 DE/ha. Der må derudover ikke tilføres ejendommens

arealer fosfor i anden organisk gødning som f.eks. spildevandsslam, affald m.m. og fra handelsgødning.

- 3.17.2 Der skal mindst hvert 5. år bestemmes fosfortal på et repræsentativt udsnit af udbringningsarealerne.

3.18 Bedste tilgængelige teknik

- 3.18.1 Der skal i godkendelsesperioden foretages fornøden forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik til nedbringelse af eventuelle gener fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg.
- 3.18.2 Ved substitution (erstatning med noget andet) af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
- 3.18.3 Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt, ligesom det skal dokumenteres, at de rent faktisk kører med oplyste interval.

3.19 Affald

- 3.19.1 Affald skal opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende "Erhvervsaffaldsregulativet for Assens Kommune".
- 3.19.2 Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket kasse, container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted eventuel efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

3.20 Varetagelse af hensyn til landskab

- 3.20.1 Der skal etableres/være skærmende beplantning langs den nye stalds facader mod vest. Beplantningen skal stedse vedligeholdes for sikring af god dækning.

3.21 Information om ændringer/ophør på virksomheden

- 3.21.1 Ændringer i ejerforhold og/eller ansvarsforhold skal straks meddeles til kommunen.

- 3.21.2 Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen.
- 3.21.3 De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 3.21.4 Ved ophør af driften, skal virksomheden foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare udgås.

3.22 Egenkontrol

- 3.22.1 Inden anlægget tages i brug, skal det synes af kommunen.
- 3.22.2 Dokumentation i form af kvitteringer, mark-, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v. skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende. Disse oplysninger fremgår af gødningsregnskab og ansøgning om enkeltbetalingsordning.
- 3.22.3 Der skal kunne fremvises dokumentation for, at vilkårene vedrørende, ammoniak, nitratudvaskning og fosforoverskuddet er overholdt.

3.23 Retsbeskyttelse

Ifølge § 40 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse, medmindre der er begået grundlæggende sagsbehandlingsfejl eller givet grundlæggende fejlagtige oplysninger, som nødvendiggør, at afgørelsen skal ændres.

3.24 Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres den 5. februar 2008 dels ved annonce i Lokalavisen Assens og dels ved udlægning på kommunens hjemmeside www.assens.dk, hvor godkendelse med bilag kan ses under Miljø og Natur, Landbrug. Klagefristen udløber den 4. marts 2008 ved kontortids ophør.

3.25 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljøklagenævnet i henhold til § 84 i lov nr. 1572 af 20. december 2007 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

En eventuel klage skal være skriftlig. Klagen skal sendes til Assens Kommune, der videresender den til Miljøklagenævnet ledsaget af det materiale, der er indgået i behandling af miljøgodkendelsen. Klagen skal være kommunen i hænde senest 4 uger fra afgørelsens offentliggørelse. Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klagen har ikke opsættende virkning med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Afgørelsen kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver offentliggjort, jf. lovens § 90.

Underskrift

Ove Johansen
Miljøsagsbehandler

Bilag: Ansøgningsmateriale med kort over staldanlæg og udspretningsarealer.
 Kort over bufferzone.

3.26 Kopi af afgørelsen tilsendt:

- Embedslægen Region Syddanmark. Vedelsgade 17A, 7100 Vejle (syd@sst.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening. Masnædsøgade 20, 2100 København Ø (dn@dn.dk)
- Friluftsrådet v. kredsformand Christian Jensen, Fuglebakken 43, 5610 Assens
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (info@ecocouncil.dk)
- Miljøcenter Odense. Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ (Post@ode.mim.dk)

- Danmarks Sportsfiskerforbund. Worsaaesgade 1, 7100 Vejle (jkt@sportsfiskerforbundet.dk)
- Sheila Neldeborg, Patriotisk Selskab, Ørbækvej 276, 5220 Odense SØ (konsulent), (shn@patriotisk.dk)
- Einer Green Pedersen, Strandbyvej 75, 5683 Haarby
- Anders Damsbo, Strandbyvej 73, 5683 Haarby
- Tina Nydam, Strandbyvej 73 A, 5683 Haarby

4 Miljøvurdering af ansøgning om miljøgodkendelse

4.1 Formål

I det følgende skal det vurderes, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen om ændring af husdyrbruget på landbrugsejendommen beliggende Strandbyvej 71, 5683 Haarby, opfylder kravene gældende for følgende forhold angivet i nedenstående liste jf. godkendelsesloven og vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand, og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som international naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart overfor næringsstoffer
- Begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, flue-, og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- Hensynet til de landskabelige værdier

Det skal vurderes, om husdyrbruget efter gennemførelse af den ansøgte ændring lever op til de i loven fastsatte beskyttelsesniveauer for blandt andet lugt, fosfor og nitrat.

Vurderingsgrundlaget er oplysningerne afgivet ved indsendelse af den elektroniske ansøgning, hvor kommunen modtog den første version den 3. juli 2007 og 4. og sidste version den 31. januar 2008. Bestemmelserne til vurdering af ansøgningen er fastsat i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger.

I forbindelse med miljøvurderingen skal det ligeledes afgøres, hvorvidt det er nødvendigt at fastsætte konkrete individuelle vilkår, dels til sikring af at oplysningerne i ansøgningen fastholdes og dels til sikring af, at virksomheden kan drives uden at medføre større forurening og gener end forventeligt, og som kan accepteres inden for rammerne af den gældende lovgivning.

4.2 Grundforhold

Der er søgt om ændring af et opgivet tilladt dyrehold bestående af en årsproduktion på 6000 slagtesvin (30-110 kg) svarende til 195,43 DE til en årsproduktion bestående af 6000 økologiske slagtesvin (30-110 kg) svarende til 195,43 DE. Husdyrgødningen skal opbevares i eksisterende gyllebeholder på 3800 m³. Husdyrgødningen bortskaffes ved udspredning på egne, forpagtede og aftalearealer. I alt er det i ansøgningen oplyst, at der er rådighed over 358,02 ha landbrugsjord fordelt mellem 149,72 ha ejet/forpagtet jord og 208,30 ha aftalearealer.

Fyns Amt traf den 17. december 2003 afgørelse om at en etablering af en svineproduktion på 197 De på ejendommen Strandbyvej 71 ikke forudsatte tilvejebringelse af VVM-vurdering. Afgørelsen blev påklaget af Danmarks Naturfredningsforening. Den 17. august 2004 stadfæstede Naturklagenævnet amtets afgørelse. Haarby Kommune har forhåndsvurderet og meddelt byggetilladelse til stald- og gylleopbevaringsanlæg til det dengang anmeldte projekt.

4.2.1 Ansøger og ejerforhold

Både ansøger og ejer er Hans Erik Jørgensen. Hans Erik Jørgensen bor sammen med sin familie på ejendommen. Hans Erik Jørgensen vil sammen med sin hustru Kirsten Krunderup Rasmussen være kontaktperson til den kommunale tilsynsmyndighed.

4.2.2 Husdyrbruget

Staldanlægget på Strandbyvej 71 skal drives som én selvstændig virksomhed med CHR-nummer 109840. Ansøger ejer og driver to andre husdyrbrug:

Nygaardsvej 7, 5683 Haarby. En landbrugsejendom med tilladelse til en produktion af 30 DE i slagtesvin med CHR-nummer 51985. Staldanlægget benyttes til syge og medicinerede slagtegrise, som ikke kan betegnes økologiske.

Landevejen 16, 5683 Haarby. En landbrugsejendom med tilladelse til 300 frilandssøer og produktion af smågrise indtil 15 kg. I staldanlægget er der tilladelse til en årsproduktion af 6600 smågrise (15-30 kg). CHR-nummer er 17781. Desuden

holdes et mindre dyrehold til Landevejen 16 på 6,10 DE i heste og udegående kødkvæg (Skotsk Højlandskvæg).

De to staldanlæg og hold af frilandssøer drives som selvstændige enheder og indgår ikke i denne miljøgodkendelse. Deres gødningsproduktion indgår i vurderingsgrundlaget for arealdelen.

Det samlede opgivete areal, som drives under CVR-nummer 25617150 er på 149,72 ha og indgår i vurderingen i denne godkendelse. Hovedparten af de ejede og forpagtede arealer ligger inden for enten nitrat- og/eller fosforklasse. De grundlæggende arealoplysninger anvendes både til fastlæggelsen af bedriftens referencesædskifte og indeholder valg af arealrelaterede virkemidler på bedriftsniveau. Arealerne skal vurderes i forhold til fastsatte beskyttelsesniveau.

Dette gælder også for oplyste gylleaftalearealer på i alt 208,30 ha. Gylleaftalearealerne vil derfor ikke blive nærmere vurderet i denne godkendelse. Der skal for aftalearealer indsendes særskilt ansøgning om miljøgodkendelse jf. § 16 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Kommunen har hertil modtaget ansøgning fra Niels Christian Hansen, Nellemosevej 5, 5683 Haarby.

Starttidspunktet for byggeri af ny stald er i ansøgningen opgivet til den 1. december 2007 og starttidspunkt for driften er opgivet til den 4. april 2008.

4.2.3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Husdyrbruget er beliggende i landzone. Dette gælder både for staldanlæg og udspretningsarealer. Staldanlægget ligger midt mellem Strandby og Jordløse. Afstand til nærmeste byzoneområde (Jordløse) er ca. 1,1 km. Afstand til nærmeste område med samlet bebyggelse er ca. 1 km. Dette område ligger også i Jordløse by i et landzoneområde. Afstand til nærmeste nabo (Strandbyvej 73A) er oplyst til ca. 330 m. Denne afstand er målt fra midten af staldanlæg til nærmeste punkt på beboelsen til naboejendommen. Afstanden benyttes i forbindelse med lugtberegningen.

Det vurderes, at husdyrbruget efter omlægning til økologisk drift i forhold til de planmæssige forhold fortsat kan drives det pågældende sted. Vest for den nye stald vil der blive plantet et afskærmende læhegn, så anlægget bliver mindre synligt fra Strandbyvej.

I ansøgningens bilagsmateriale er kortmateriale, som både viser beliggenheden af eksisterende og nyt staldanlæg samt af udspretningsarealerne. Udspretningsarealerne er markeret, således der kan skelnes mellem ejede arealer og forpagtede arealer og aftale arealer.

4.3 Produktionsanlæg.

Produktionsanlægget omfatter staldanlæg og gyllebeholder. Tørfoder opbevares i eksisterende 2 stk. fodersiloer á 26 tons placeret syd for gavlen af eksisterende staldbygning. Der fodres desuden med lidt grovfoder (ensilage), som opbevares i wrapballer i marken. I staldene anvendes halm som rode- og strøelsesmateriale. Dette opbevares ikke på ejendommen men tilføres efterhånden, som det anvendes.

4.3.1 Drift

Staldanlægget vil være i drift hele døgnet 365 dage om året. Produktionen vil foregå kontinuert med levering og afhentning af grise én gang ugentligt. Vaskevand fra staldanlæg ledes til opbevaring i gyllebeholder. Staldene er indrettet med delvis spaltegulv og naturlig ventilation. Det daglige arbejde vil foregå i perioden mellem kl. 7.00 - kl. 17.00.

4.3.2 Gødningsproduktion og -håndtering

Det er i ansøgningen oplyst en årlig produktion af 3.739 tons gylle og 36 tons regnvand fra udendørs spalteareal. Beregningen er foretaget jf. Landbrugets Byggeblad nr. 95.03-03860 af 30. november 2004 og Plantedirektoratets vejledning og skemaer 06-07.

Gyllen opbevares i eksisterende gyllebeholder, der har en kapacitet på 3800 m³. Opbevaringskapaciteten svarer dermed til 12 måneders produktion, hvorfor kravet om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet kan overholdes.

4.3.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Stald- og gødningsanlæg med husdyrbrug kan give anledning til forurening og gener inden for følgende områder: ammoniaktab fra stald og lager, lugt, transport, lys, støj, støv, fluer og skadedyr.

4.3.4 Ammoniaktab fra stald og lager

Der er et generelt krav i 2007 om 15 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager målt i forhold til referencesystemet (bedste stald- og lagersystem) med normtal fra 2005/2006 som fikspunkt. Kravet gælder ved udvidelser, nyetableringer og ændringer af husdyrbrug over 75 DE. Kravet gælder dog ikke for økologisk svineproduktion, da der ikke foreligger tekniske reduktionsmuligheder jf. bilag 5 til ”Vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen (SNS) om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug”. I ansøgningen er der beregnet et samlet tab af ammoniakkvælstof fra stald og lager på 3021,91 kg N/år. Denne emission opgives at være uændret, da der ikke er tale om forøget produktion.

I screeningsafgørelsen af december 2003 er der truffet aftale om anvendelse af optimeret foder til reduktion af ammoniakfordampning fra stald og lager. Det er i afgørelsen tilkendegivet, at dette vil sænke fordampningen fra 3100 kg N/år til ca. 2700 kg N/år, hvilket var en forudsætning for afgørelsen. I nævnte vejledning fra SNS er det i bilag 5 oplyst, at ved ammoniakberegning af ammoniakemissionen i før-situationen, skal der tages udgangspunkt i normtal. Det vil sige, at ammoniakemissionen beregnes for det pågældende staldsystem, husdyrtype og produktionsomfang. Hvis ansøger herudover anvender moderne miljøteknologi skal dette ikke indregnes med mindre anvendelsen er et krav (eller en projektilpasning) indført som følge af en tidligere VVM screening eller miljøgodkendelse.

Kommunen skal derfor gøre sig overvejelser, om det reducerede ammoniaktab skal fastholdes, eller om det miljømæssigt kan accepteres at hæve emissionsniveauet.

I kortbilag ”§ 11 godkendelse, bufferzone I og II er indtegnet en radius på hhv. 300 og 1000 m fra centrum af staldanlægget. Dette skal tjene til at illustrere hvilke naturområder, der

jf. Naturkvalitetsplanen fra Landsplandirektivet (tidligere Regionplan 2005– fra Fyns Amt) er registreret inden for disse afstande. Ifølge §§21 og 25 i godkendelsesloven skal kommunen vurdere ammoniakfordampningen og eventuel merdeposition, hvis anlægget ligger inden for disse afstande i forhold til natur oplyst i lovens § 7 og øvrigt sårbart natur, som kommunen prioriterer som værende af høj målsætning. Inddrages øvrigt sårbart natur, kan det vægtes på lige fod, som § 7 naturen og der kan anvendes samme afskæringskriterier, som gælder efter det fastlagte beskyttelsesniveau vedrørende ammoniak, nitrat og fosfor i det elektroniske ansøgningsystem, husdyrgodkendelse.dk. Samme system som denne ansøgning er indsendt efter. De berørte naturområder beskrives i efterfølgende afsnit.

4.3.4.1 Naturområder

Ifølge Skov- og Naturstyrelsens kortværk over registrerede naturarealer, ligger der ikke beskyttede naturtyper inden for hverken 300 m eller 1000 m fra staldanlægget, der opfylder det generelle krav om bufferzoner i forhold til kvælstoffølsomme naturtyper, som det er defineret i § 7 stk. 1 i husdyrgodkendelsesloven.

I nærheden af den ansøgte produktion ligger der flere overdrev samt eng- og moseområder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttet natur. Desuden ligger der en række fredskove, hvoraf én er stævningsskov (se vedlagte oversigtskort over § 3 områder). Det nærmeste naturområde, som ligger ca. 230 m sydvest for ejendommen er en mose målsat som af national/regional betydning (B målsat i Regionplan 2005-). Mosen er skovbevokset og skoven er registreret som stævningsskov med Hassel og andre løvtræer. De resterende naturområder er målsat som af hhv. regional betydning (C målsat i Regionplan 2005-) og regional/lokal betydning (D målsat i Regionplan 2005-).

Det nært liggende moseområde er af typen skovsump og vurderes at have en tålegrænse på 15 til 20 kg kvælstof/ha/år bl.a. på baggrund af forekomst af plantearter som gul rævehale, der er sjælden på Fyn og kløvkroner, der er relativt sjælden på Fyn. Desuden er der forekomst af den fredede orkidé skov-hullæbe. Moseområdet vurderes således at have en sårbarhed på linje

med den sårbarhed, der karakteriserer særligt kvælstoffølsomme naturområder, som er omfattet af de generelle bufferzoneregler. I naturkvalitetsplanen er der en målsætning om, at B-målsatte områder skal være egnede som levested og spredningskilde for naturtypernes karakteristiske dyre- og plantearter, herunder sjældne arter i Danmark og på Fyn. A og B målsatte naturområder har højeste prioritet inden for naturgenopretning, udbygning og pleje til sikring af at målsætningerne opfyldes.

I det ansøgte projekt er der tale om en omlægning af en produktion fra konventionel slagtesvineproduktion til økologisk slagtesvineproduktion. Som nævnt i foregående afsnit gælder kravet om 15 % ammoniakreduktion ikke for økologisk svineproduktion, da der ikke foreligger tekniske reduktionsmuligheder jf. bilag 5 til "Vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen (SNS) om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug". De manglende tekniske reduktionsmuligheder ved økologisk drift gælder også for anvendelse af optimeret foder. Det er derfor ikke muligt i denne sag som udgangspunkt at fastholde det tidligere krav i screeningsafgørelsen om en maksimal udledning af mindre ammoniakkvælstof fra stald og lager.

Det er i stedet besluttet, at forsyne gyllebeholderen med fast overdækning, hvilket reducerer udledningen af ammoniakkvælstof med ca. 200 kg ammoniakkvælstof, således udledningen reduceres til ca. 2800 kg om året.

Da der er tale om omlægning til økologisk drift, med de mange fordele dette indebærer for miljøbeskyttelsen vægtet sammen med godkendelseslovens intentioner om at økologi skal fremmes, er det kommunens vurdering, at der ikke, af hensyn til øget beskyttelse af de nærtliggende naturområder, er behov for fastsættelse af yderlige vilkår til reduktion af ammoniakkvælstoffordampningen. Opmærksomheden bør dog ved den daglige drift være rettet mod udvisning af høj staldhygiejne med tørre og rene stier, hyppig udslusning af gødning m.v.

Inden år 2010 skal der foreligge vand- og naturplaner. I disse planer fastsættes de miljømål, der skal opnås i de enkelte vand- og naturområder og de typer af indsatser, der skal gøres for at leve op til målene. Indtil da vil ovennævnte naturområ-

der alene sammen med de ovenfor nævnte vilkår blive beskyttet af den effekt det generelle reduktionskrav på 15 %, 20 % og 25 % i 2009 forventes at have på baggrundsbelastningen af kvælstof. Om 8 år skal godkendelsen revurderes med henblik på, om der kan/skal reguleres i vilkårene, for at få nedbragt emissionen fra husdyrproduktionen.

4.3.5 Staldlugt

Staldanlæg og husdyrproduktion giver anledning til udsendelse af lugt. Emissionens størrelse er afhængig af, hvor mange og hvilke dyr der er på stald. Der er fastsat en tålegrænse for lugt afhængig af, om der er tale om byzone, samlet bebyggelse eller enkelt bolig. I denne sag ses jf. lugtgeneregningen i ansøgningen at alle genekriterier er overholdt. Speciel gør det sig gældende, at den ukorrigerede geneafstand i forhold til enkelt liggende nabobeboelse er i det elektroniske ansøgningssystem angivet til ca. 135 m. Denne afstand skal være mindre end den faktiske afstand, som måles fra et vægtet centrum for lugtudsendelsen. Den faktiske afstand til enkeltbolig er angivet til at være 330 m. Da det er 200 m mere end den beregnede ukorrigerede geneafstand er det vurderingen, at dyreholdet ikke vil give anledning til væsentlig generende staldlugt hos naboen (Strandbyvej 73 A).

4.3.6 Transport

Der er i ansøgningen redegjort for transport. Det er såvel intern transport som transport til og fra ejendommen. Da transport, støj og til dels lugt i forbindelse med håndtering af husdyrgødning i en vis udstrækning hænger sammen, vurderes det, at det kan reguleres med vilkår, som fastholder de afgivne oplysninger om tidspunkter for udførelse af det daglige arbejde. Det er i ansøgningen redegjort for, at gylletransporterne kommer til at foregå via markveje og mindre landeveje i perioden april – maj, samt en mindre del i efteråret. Ved transport af gylle i 20 tons vogne omfatter det ca. 190 transporter/år. Opmærksomheden skal henledes på, at transport af gylle på offentlig vej i afstand af over 10 km skal foregå i lukket tankvogn og med lastbil.

4.3.7 Lys

Der vil være lys i staldene inden for normal arbejdstid fra kl. 7.00 – 17.00. Der er en udvendig arbejdsprojektør ved udleve-

ringsrampen, som ligger syd for stalden og længst væk for nærmeste nabo. Afhentning af slagtesvin kan forekomme uden for normal arbejdstid. Det er vurderingen, at lys og brugen af arbejdsprojektør, som det er beskrevet, ikke vil give anledning til væsentlige lysgener.

4.3.8 Støj

Støjkilderne er beskrevet i ansøgningen. Det omhandler støj fra foderanlæg, gyllepumpe, intern transportstøj fra traktor samt fra køretøjer under til- og frakørsel fra ejendommen med dyr, foder, halm og husdyrgødning. Det vurderes, at ingen af disse støjkilder vil overskride de vejledende støjgrænser, som fastholdes ved meddelelse i et støjvilkår.

4.3.9 Støv

Indkørsel til ejendommen samt det interne arbejdsområde omkring stald- og gødningsanlæg er et grusbelagt areal. I perioder med tørvejr vil der kunne forekomme støv fra kørsel på disse arealer. Det er dog vurderingen, at omfanget af støv ikke giver anledning til gener for omboende. Hvis det mod forventning skulle blive et problem, kan det afhjælpes ved at vande transportområdet.

4.3.10 Fluer

Det er oplyst, at der hidtil ikke har været generende mange fluer. Bliver fluer et miljøproblem, vil der blive iværksat biologisk bekæmpelse. Det er vurderingen at dette, sammenholdt med at følge de seneste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium om bekæmpelse af fluer, vil være tilstrækkelig til imødegåelse af fluegener.

4.3.11 Skadedyr

Det er oplyst at bekæmpelse af rotter foregår ved hjælp af et autoriseret bekæmpelsesfirma. Denne oplysning vil blive fastholdt som et vilkår og vurderes at være tilstrækkelig.

4.4 Udspretningsarealer

Samtlige arealer, som drives under samme CVR-nummer skal medtages ved vurdering af ansøgning om miljøgodkendelse jf. § 11 husdyrgodkendelsesloven. Vurdering af arealerne relaterer sig til den påvirkning af omgivelserne, som udbringnings-

arealerne giver anledning til, og om denne er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Til udspredding af det producerede husdyrgødning er således opgivet et samlet areal på 358,02 ha. Det ejede og forpagtede areal udgør 149,72 ha. Det resterende areal på 208,30 ha udgøres af aftalearealer.

Vurderingen af arealernes sårbarhed over for tilførsel af næringsstoffer, skal foretages på grundlag af oplysningerne om beskyttelsesniveau jf. bilag 3 til bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Til formålet skal anvendes Skov- og Naturstyrelsens kortværk over følgende sårbarhedsklasser:

- Nitratklasser (kystvand)
- Nitratfølsomme indvindingsområder (grundvand)
- Fosfor oplande til Natura 2000 områder og lavbundsarealer

Langt hovedparten af de opgivne arealer (ejede, forpagtede og aftalearealer) i denne ansøgning ligger inden for en eller flere af ovennævnte sårbarhedsklasser. Det betyder, at arealerne er tildelt et beskyttelsesniveau, som medfører, at de som en gennemsnits betragtning ikke umiddelbart kan tåle maksimal tilførsel af husdyrgødning jf. de generelle bestemmelser (1,4 DE/ha.), når det efterfølgende suppleres med handelsgødning til niveauet for den tildelte kvælstofkvote. Aftalearealerne er derfor kun noteret på sagen og kan ikke behandles i nærværende godkendelse.

Assens Kommune har elektronisk modtaget ansøgning om godkendelse af udspreddingsarealerne tilhørende Niels Christian Hansen, Nellemosevej 5, 5683 Haarby. Der kan udbringes husdyrgødning fra den godkendte økologiske slagtesvineproduktion på de oplyste aftalearealer, når de har opnået miljøgodkendelse. I aktuelle ansøgning fra Strandbyvej 71 er gødningsmodtager ved navn oplyst som Hans Ole Hansen. Dette er en fejl, men uden betydning for sagsvurderingen.

4.4.1 Nitrat overfladevand

De ejede og forpagtede arealer ligger delvis inden for nitratklasse 0, 2 og 3. Arealer, der ligger inden for nitratklasse 2 og 3 er betegnet ved, at de afvander til meget kvælstofsårbare

vandområder såsom flodmundinger, kystlaguner, strandsøer, større lavvandede bugter og vige i Natura 2000-områder samt udsatte fjorde og andre kystvande samt lobeliesøer.

De ejede og forpagtede arealer afvander til Helnæsbugten via Nørrefjord.

Arealer beliggende inden for nitratklasse 2 må maksimal tilføres 65 % af den mængde husdyrgødning, som de generelle regler tillader. Arealer beliggende inden for nitratklasse 3 må maksimal tilføres 50 % af den mængde husdyrgødning, som de generelle regler tillader. Et svinebrug må jf. de generelle regler på egne og forpagtede arealer afsætte husdyrgødning fra 1,4 DE/ha. Inden for nitratklasse 2 områder må der således uden virkemidler afsættes husdyrgødning fra 65 % af 1,4 DE/ha svarende til 0,91 DE/ha. Inden for nitratklasse 3 områder må der uden virkemidler afsættes husdyrgødning fra 50 % af 1,4 DE/ha svarende til 0,7 DE/ha. Ønskes der tilført mere husdyrgødning, er det muligt at anvende visse virkemidler. Det kan være:

- Et øget antal efterafgrøder ud over de generelle krav
- Et krav om reduceret kvælstofnorm (handelsgødning)
- Et krav om ændret standardsædskifte

I forhold til udledning af nitrat til overfladevand skal kravet til virkemidler gælde for hele det ansøgte areal, som drives under det ansøgte CVR nr. Når der er tale om en bedrift med arealer beliggende både inden for og uden for nitratklasser regnes reduktionsprocenten som et gennemsnit for hele bedriften. Med ovennævnte arealfordeling beregnes reduktionsprocenten til 85,49 %. Det betyder, via en beregning i programmet til fordeling af kvælstofoverskuddet "Farm-N", at det maksimale dyretryk uden virkemidler ikke må overstige 1,20 DE/ha i forhold til den acceptable udledning af kvælstof fra rodzonen. Det er oplyst, at der på de 149,72 ha egne og forpagtede arealer afsættes husdyrgødning fra 208,73 DE. Dette svarer til et reelt dyretryk på 1,39 DE/ha. Det reelle dyretryk er dermed i beregningen angivet at være større end det tilladte maksimale dyretryk. Dette er acceptabelt, da der ændres til økologisk drift. Ved en reduktion af kvælstofnormen på 20 %, som er det højeste Farm-N kan beregne reduceres udvaskningen i rodzo-

nen fra et acceptabelt maksimalt niveau på 56,50 kg N/ha til 48,60 kg N/ha. Den reelle reduktion vurderes at være større, da al kvælstoftilførsel i handelsgødning fjernes, hvorfor kravet til udledning af nitrat til overfladevand vurderes at være overholdt. Der skal fastsættes vilkår om, at bedriften skal drives efter reglerne for økologisk drift.

4.4.2 Nitrat grundvand

Forinden kommunen kan meddele godkendelse til et ansøgt husdyrbrug skal der foretages en klarlægning af om gødningsanvendelsen medfører en påvirkning af drikkevandsressourcen, som vurderes at udgøre en trussel mod vandkvaliteten. Til brug herfor er der udarbejdet et kortværk over nitratfølsomme indvindingsoplande. Disse områder er udpeget i områder med særlig drikkevandsinteresser og i indvindingsoplande til almene vandforsyningsanlæg uden for disse. Kortværket danner blandt andet grundlag for vurderingen i denne sag. Kortværket vil løbende blive opdateret efterhånden som de statslige miljøcentre får udført en detailkortlægning (zoner) af områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande uden for disse, herunder de nitratfølsomme indvindingsområder. På baggrund heraf sammen med en vurdering af forureningskilder vil der fra de statslige miljøcentre blive udpeget indsatsområder med hensyn til nitrat. Dette vil sluttelig blive iværksat gennem de kommunale indsatsplaner.

I denne sag ligger 4, 98 ha inden for nitratfølsomme indvindingsopland. Ingen af de oplyste arealer ligger pt. i områder, hvortil der er knyttet en vedtaget indsatsplan med angivelse af maks. udvaskning af nitrat til grundvand. Da enkelte arealer delvis eller helt ligger inden for nitratfølsomme indvindingsoplande, skal der gennemføres en udvaskningsberegning i efter-situationen. Beregningen skal foretages særskilt for hvert af de omfattede arealer. Beregningen er foretaget via Farm-N i det elektroniske ansøgningsskema. Resultatet viser, at ansøgt produktion medfører en nitratudvaskning på henholdsvis 77 mg og 60 mg nitrat pr. liter.

Når nitratudvaskningen til grundvand er større end 50 mg nitrat pr. liter, må der ikke ske en merbelastning af grundvand. Farm-N beregningen viser, at de 77 mg og 60 mg nitrat pr. li-

ter er henholdsvis 14 mg og 10 mg nitrat pr. liter mindre end i nudrift. Forbedringen er igen opnået på grund en reduceret gødningstilførsel på 20 %, som er det maksimale beregningsværktøjet accepterer. Den reelle reduktion er givetvis større, da der også her opnås effekt ved total fjernelse af handelsgødning ved omlægning til økologisk drift. Kravet til beskyttelse af grundvand for påvirkning af nitrat vurderes i den konkrete ansøgning derfor for at være opfyldt.

4.4.3 Fosfor

Fosfor kan være en kilde til forurening af vandmiljøet. Der skal derfor foretages en generel vurdering af, hvor meget fosfor der henholdsvis tilføres og fjernes fra udspretningsarealerne, og hvorledes dette eventuelt påvirker omgivelserne. Der skal foretages en risikoanalyse i forhold til arealernes hældninger mod vandløb og søer, og der skal foretages en vurdering af fosforbalancen ud fra et i loven fastlagt beskyttelsesniveau. Enkelte af arealerne har jf. Miljøportalens kortværk over terrænhældninger hældninger, som angives at være mellem 6 og 12 grader. Ingen af hældningerne grænser op beskyttede vandløb, hvorfor det anses for at være uden betydning for overfladeafstrømning hertil.

Det generelle beskyttelsesniveau er fastlagt således, at der alt efter fosfortal stilles krav til fosforoverskud på drænedele jorder og lavbundsarealer, herunder drænedele og grøftede sandjorder, der afvander til Natura 2000 vandområder, som er overbelastede med fosfor. Hvis der efter gennemførelsen af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget, stilles der ikke krav med hensyn til fosfor uanset bedriftens fosfortal. I denne sag er der tale om uændret husdyrproduktion med fjernelse af alt handelsgødning. Mere end 95 % af arealerne er tildelt fosfor-klasse 0. Til disse arealer stilles der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for. Dette overholdes ved efterkommelse af reglen om ikke at tilføre husdyrgødning fra mere end 1,4 DE/ha. Da der er tale om en omlægning til økologisk drift med tilsvarende reduktion i al anvendelse af handelsgødning bliver resultatet af beregningen i det elektroniske ansøgningssystem at kravet til fosforoverskuddet er overholdt.

4.5 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Jf. lovens formålsbestemmelse er et af kravene for at opnå godkendelse, at der er gjort overvejelser om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Forud for en godkendelse skal ansøger undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT. Ansøger skal i ansøgningen redegøre for i hvilket omfang, det valgte projekt bygger på anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I ansøgningen er der redegjort for et bevidst valg af en stalddtype med delvist fast gulv. Til denne stalddtype er der udstedt et BAT-byggeblad, hvori det dokumenteres en øget effekt i forhold til ammoniakemission. Desuden anvendes overbrusningsanlæg i staldene, der skal fremme gødningsafsætningen de mest hensigtsmæssige steder i forhold til både miljøbeskyttelse og dyrevelfærd. Gyllen udlægges med slæbeslanger og på sort jord nedfælles gyllen.

4.6 Affald og kemikalier

Der er i ansøgningen redegjort for opbevaring og bortskaffelse af affald.

Bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med de fastsatte krav i "Erhvervsaffaldsregulativet for Assens Kommune".

4.7 Varetagelse af hensyn til landskab

Der etableres ny stald. Denne placeres i tilknytning til eksisterende staldanlæg, hvorfor dette vurderes ikke at forstyrre helhedsbilledet af det åbne land. Stalden er af samme type og materialer som eksisterende stald. Omkring stalden etableres læhegn, som på sigt vil betyde, at stalden ikke bliver så synlig set fra Strandbyvej. I Skov- og Naturstyrelsens vejledning til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er listet 20 forskellige hensyn, der bør varetages i forbindelse med vurdering af en godkendelsessag. Ingen af disse hensyn vurderes at blive tilsidesat i forbindelse med denne godkendelse. Det skal bemærkes, at ingen af disse listede hensyn er nye i forhold til tidligere lovgivning.

5 **Sammenfatning**

Der er søgt om at ændre husdyrholdet fra 6000 slagtesvin pr. år til 6000 økologiske slagtesvin pr. år svarende til et uændret dyrehold på 195,43 DE. Der bygges ny stald. Ansøger ejer to andre anlæg, hvorfra der produceres husdyrgødning fra 138,50 DE i svin og 6,10 DE i kvæg.

Husdyrgødningen fra de 206,03 DE afsættes på egne og forpagtede arealer. Resten af husdyrgødningen fra de 131,30 DE afsættes via gylleaftaler. Aftalearealerne ligger alle inden for områder, som ikke umiddelbart tåler tilførsel af husdyrgødning fra det generelle dyretryk, hvorfor disse først kan benyttes efter de er godkendte hertil.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte her ud over overholder de gældende miljøregler og kan gennemføres som beskrevet i ansøgningen og denne redegørelse. I godkendelsen skal der fastsættes vilkår, som ophøjer de afgivne oplysninger og vurderingen til speciel lov for den pågældende drift. Disse vilkår vil sammen med kravene i den generelle miljølovgivning blive det nye reguleringsværktøj for anlæggelse og drift af virksomheden.

6 **Offentlighed/partshøring med bemærkninger**

Ansøgningen er omfattet af reglerne om inddragelse af berørte parter. Reglerne er oplyst dels i godkendelsesbekendtgørelsen og dels i forvaltningsloven. Kommunen har foretaget partshøring af naboer. Der er indkommet en bemærkning. Der er fremsat et ønske om reduktion af den aktuelle lugtpåvirkning, hvilket menes kan ske ved overdækning af gyllebeholderen. Dette gennemføres og fastsættes som et vilkår i godkendelsen.

Der er ligeledes fremsat et ønske om at få den nye stald placeret øst for eksisterende stald, da det forudses, at et eventuelt ophør med økologisk drift kan betyde, at ansøger søger tilladelse til produktion af dobbelt så mange slagtegrise i staldanlægget, som det forventes at være kapacitet til. Ansøger er informeret om bemærkningen fra naboen. Ansøgers ønske om en samlet bygningsplacering af hensyn til den daglige drift har vejet tungere, hvorfor den ansøgte staldplacering er godkendt. Enhver ny ændring/udvidelse af dyreholdet skal forinden gennemførelse ansøges og godkendes inden ibrugtagning.

Ove Johansen
Miljøsagsbehandler